ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ମମତା ଅନୁରାଗ ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

5 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2001

[ଏମ୍. ବି. ଶାହା ଏବଂ ଆର୍. ପି. ସେଠୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ:

ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀ - ବିବାହ ଦ୍ୱାରା ଆନ୍ତଃ ପାହ୍ୟା ସ୍ଥାନାନ୍ତର - 19.9.1995 ତାରିଖର ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ - ପ୍ରସ୍ତାବନା - ବିବାହ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଆନ୍ତଃ ପାହ୍ୟା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେ ଏପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ପତି କିମ୍ବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଗୃହ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ପାହ୍ୟାର ଭାରତୀୟ ପୋଲିସ ସେବା ଅଧିକାରୀ - ତାଙ୍କ ଗୃହ ରାଜ୍ୟ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ - ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ପାହ୍ୟାର ଆଇପିଏସ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ - ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପାହ୍ୟାକୁ ପାହ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ - ଭାରତ ସରକାର ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶରୁ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗକୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆନ୍ତଃ ପାହ୍ୟା ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ - ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପାହ୍ୟାକୁ ବଦଳି ପାଇଁ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ - ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶକୁ ବଦଳି ପାଇଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ଚାରି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା, ବିବାହ ଆଧାରରେ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଆନ୍ତଃ ପାହ୍ୟା ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ନଦେବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନୀତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ତାଙ୍କୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପାହ୍ୟାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ - ତଥାପି, ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ପାହ୍ୟାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 6281-6282/2001 ।

W.P. ସଂଖ୍ୟା 21818/99 ଏବଂ R.W.P.M.P. ସଂଖ୍ୟା 4223/2000ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 20.12.99 ଏବଂ 13.3.2000 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମୁକୁଲ ରୋହତଗୀ, ଅତିରିକ୍ତ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତା, ଏ. କେ. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ସୁଷମା ସୁରୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପି. ପି. ରାଓ, ଟି. ଭି. ରତ୍ନମ ଏବଂ କେ. ସୁଜ୍ଞା ରାଓ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ହାଇଦ୍ରାବାଦସ୍ଥିତ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା 20 ଡିସେମ୍ବର, 1999 ତାରିଖର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 21818/1999 ଏବଂ 15 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2000 ତାରିଖର R.W.P.M.P. ସଂଖ୍ୟା 4223/2000ରେ ଆଦେଶଗୁଡିକୁ ଭାରତ ସଂଘ ଆପତ୍ତି କରିଛି ।

ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି:-

"ତଥାପି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଏହା ଆଣିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଭାରମୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଯାହାଙ୍କୁ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ପାହ୍ୟାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଭାରମୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ଯେ ଏହି ଆଦେଶର ଏକ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଚାରି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଉପରେ ବିଚାର କରନ୍ତୁ ।"

ଭାରତ ସଂଘଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ବିବାଦୀୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ବେଆଇନ ଅଟେ ଏବଂ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆନ୍ତଃ ପାହ୍ୟା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଉପରେ ଭାରତ ସଂଘଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଠନ ଅଟେ । ଏହାର ବିପରୀତରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ବିବାଦୀୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ କେବଳ ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଅଟେ ଯାହା ବିବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜ-ରାଜ୍ୟକୁ ଆନ୍ତଃ ପାହ୍ୟା ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ଯୁକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ପ୍ରଥମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବୁ, ଯାହା ହେଉଛି-ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରୀମତୀ ମମତା ଅନୁରାଗ ଶର୍ମା ଭାରତୀୟ ପୋଲିସ ସେବାରେ 1.9.1982 ତାରିଖରୁ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଆଇ. ପି. ଏସ୍. ପାହ୍ୟାରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଥିଲା । 1985 ମସିହାରେ ସେ ଶ୍ରୀ ଅନୁରାଗ ଶର୍ମାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ, ଯିଏକି ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପାହ୍ୟାର ଜଣେ IPS ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ବିବାହ ପରେ, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ କ୍ୟାଡରର ଜଣେ IPS ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ବିବାହ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କ କ୍ୟାଡରକୁ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ପରେ ଉଭୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ 2 ଫେବୃଆରୀ, 1994 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ଣ୍ଣାଟକର IPS କ୍ୟାଡରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ କିଛି IPS ଅଧିକାରୀ ସେହି ଆଦେଶକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକର IPS କ୍ୟାଡରକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ବାଙ୍ଗାଲୋରର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'CAT') ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । 2.2.1994 ତାରିଖରେ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ CAT ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ପରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ସରକାର କର୍ଣ୍ଣାଟକର IPS କ୍ୟାଡରକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ନିଜର ସହମତି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଭାରତ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ବିକଳ୍ପ ମାଗିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ IPS କ୍ୟାଡ଼ର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଦାବି କରିଥିଲେ । ଏହା ସହିତ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହ ରହୁଛନ୍ତି କି ଦେଖିବା ପାଇଁ, ଭାରତ ସରକାର 10 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1998 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ କ୍ୟାଡରରୁ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ IPS କ୍ୟାଡରକୁ ଆନ୍ତଃ-କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଭାରମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ସେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର IPS

କ୍ୟାଡର ପାଇଁ ବିଚାର ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ସେ 12 ଡିସେମ୍ବର, 1998 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ସେ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶରୁ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ସମେତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜ୍ୟକୁ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ନଥିଲେ ।

ଏହା ପରେ, ଏହା ଆଇନତଃ ମନ୍ଦ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର IPS କ୍ୟାଡରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ 10 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1998 ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ CAT ନିକଟରେ OA ସଂଖ୍ୟା 1198/1998 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ 15 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1999 ତାରିଖରେ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶର ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଚାରି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଆମ ମତରେ, ଅପିଲକାରୀ-ଭାରତ ସଂଘଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ମହାନ୍ୟାୟାଭିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିରେ ଅନେକ ସାର ରହିଛି, କାରଣ ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣର ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କରିନାହାନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ, ବିଦ୍ୟମାନ ନୀତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ନୀତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :-

> "ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି, ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ, ସେବା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ କ୍ୟାଡରରେ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଉପରେ କେତେକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଚିଠା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବିଷୟରେ PMO ଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗ ଦୟାକରି ଦେଖାଯାଇପାରେ । ଏହି ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ
>
> (a) FR ଅର୍ଥାତ୍ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ।"
>
> ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ନୀତି ଦୟାକରି F/Aରେ ଦେଖାଯାଇପାରେ ।

....

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କେବଳ ଅନ୍ୟ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ବିବାହ ଉପରେ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଅନୁକମ୍ପା/ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ କାରଣ ଆଧାରରେ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ତିନୋଟି ସେବାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ସର୍ବଭାରତୀୟ ଚରିତ୍ର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ଦୁଇ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ଆଧାରରେ, ବିଭିନ୍ନ କ୍ୟାଡରରେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଯେ ଏପରି ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିବା ପତି କିମ୍ବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇନାହିଁ ।

PMO (FR)ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଉପରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(A) ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ

ବର୍ତ୍ତମାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ନିମ୍ନମତେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇପାରେ:

କେବଳ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବାର ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ବିବାହ ପରେ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଅନୁମତି ଜାରି ରହିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସେବା/ରାଜ୍ୟ ସେବା/ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ/ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଂଗଠନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ବିବାହ ପରେ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ସାଧାରଣତଃ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ କାରଣ/ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାରଣରୁ କୌଣସି କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଅତ୍ୟଧିକ କଷ୍ଟଦାୟକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ, କ୍ୟାଡର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ:

(i) ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସମସ୍ୟା(ଗୁଡ଼ିକ) ର ପ୍ରକୃତି; ଏବଂ

(ii) ସମସ୍ୟା ଏପରି ହେବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ମାମଲାରେ, ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ IAS ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ଅନୁରୋଧକୁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ରୀ ଅର୍ଥାତ୍ i.e. MOS (PP), IPS ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ IFS ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅନୁମୋଦନ କରିବେ । ଏହା ପରେ, ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଏହିପରି ସମସ୍ତ ଅନୁରୋଧ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରାଯିବ ଏବଂ କ୍ୟାବିନେଟର ନିଯୁକ୍ତି କମିଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯିବ ।

ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ଭାଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇନାହାନ୍ତି ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିର ପ୍ରସ୍ତାବନା ଅଟେ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ କୌଣସି ପତି/ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ (a) ବିବାହ, କିମ୍ବା (b) ଅତ୍ୟଧିକ କଷ୍ଟ ଆଧାରରେ ବିଚାର କରାଯିବ । ନକାରାତ୍ମକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ସାଧାରଣତଃ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ କାରଣ ଆଧାରରେ/ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାରଣରୁ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସେବା/ରାଜ୍ୟ ସେବା/ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ/ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଂଗଠନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ବିବାହ ଆଧାରରେ କୌଣସି କ୍ୟାଡର୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପୋଲିସ), ଗୃହ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଆରୋପ ସତ୍ୟପାଠରେ ଏହି ଦିଗକୁ ଦୋହରାଯାଇଛି । ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 ରେ, ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି"-

"...... ବ୍ୟାପ୍ତ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ କ୍ୟାଡରରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବାର ଅତିକମ୍ ରେ 66.2/3% ସଦସ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ହେବା ଉଚିତ୍, ବିବାହ ଆଧାରରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଗୃହ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର

ଅନୁମତି ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତାରିଖ 19.09.95 ର ସଂଶୋଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ବିବାହ ଆଧାରରେ କୌଣସି ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଗୃହ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 ରେ, ଏହା ପୁନର୍ବାର କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବିବାହ ଆଧାରରେ କୌଣସି ସର୍ବଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଗୃହ ରାଜ୍ୟକୁ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନୀତି ବିବାହ ଆଧାରରେ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନୀତିର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ 19.9.95 ତାରିଖର ଯୋଗାଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ନାହିଁ; ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ଏବଂ 19.9.95 ତାରିଖର ଯୋଗାଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଛି, ଯାହା କେବଳ ସେହି ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଆଧାରରେ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ସେବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆନ୍ତଃ କ୍ୟାଡର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ନୀତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ IPS କ୍ୟାଡରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନଥିଲା । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିବାଦିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ତେଣୁ, ସମୀକ୍ଷା WPMP ସଂଖ୍ୟା 4223/2000 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ ତିଷ୍ଠିବ ନାହିଁ ।

ତେବେ, ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ମହାନ୍ୟାୟଭିକର୍ତ୍ତା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର IPS କ୍ୟାଡରରେ ବଦଳି ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆଜିଠାରୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ, ତାହା ମଞ୍ଜୁର ହେବ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆର୍. ପି. ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ